

Projev Roberty Metsolové, předsedkyně Evropského parlamentu
Evropský parlament, Štrasburk
16. července 2024

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
drazí Evropané a Evropanky,

je mi ctí přijmout důvěru, kterou jste do mě vložili, a s pokorou a pocitem odpovědnosti pokračovat v práci předsedkyně Evropského parlamentu. Každý den budu usilovat o to, abych tuto důvěru, kterou ve mě i v Parlament vkládáte, nezklamala.

Tento Parlament musí být i nadále parlamentem pro všechny v Evropě. Společně se musíme zasazovat o politiku naděje, o evropský sen, o uskutečňování příslibu našich předků, který jsme dosud nenaplnili.

Dva a půl roku poté, co jsem se této role ujala poprvé, bych si stále přála, aby se lidé opět nadchli pro projekt společné Evropy a věřili v něj. Aby věřili, že náš společný prostor může být bezpečnější, spravedlivější a rovnější. Že společně jsme silnější a lepší. Že naše Evropa je pro všechny.

Musí to být Evropa, která nezapomíná na minulost, dokáže se z minulých bojů poučit a váží si úsilí mnoha lidí, kteří bojovali za ideály, které my už někdy považujeme za samozřejmé. Pro všechny lidi, kteří byli vyhnáni ze svých domovů a zmizeli, pro ty, kteří se postavili tankům a kulkám v boji proti totalitním režimům, které tak dlouho ovládaly velkou část Evropy, pro všechny ty, kteří věřili v lepší budoucnost a odvážili se snít. Naše Evropa musí být taková, aby na ni mohli být Konrad Adenauer, François Mitterrand, Lech Wałęsa, Eddie Fenech Adami, Václav Havel, Simone Veil, Giovanni Falcone nebo Paolo Borsellino hrdí.

Naše Evropa je musí ctít a vážit si naší společné historie. A neexistuje vhodnější místo pro připomenutí minulosti a budování budoucnosti než zde ve Štrasburku, v sídle Evropského parlamentu, v tomto živoucím symbolu usmíření.

Naše Evropa musí být přístupná všem, každý se musí cítit její součástí a cítit za ni spoluodpovědnost. Výsledkem polarizace v naší společnosti je konfrontační politika a dokonce politické násilí, jednoduché odpovědi, které nás rozdělují na „my“ a „oni“. Tento nefunkční způsob myšlení musíme překonat, neboť namísto toho, aby podporoval naději a víru, tak některé z nás vylučuje a odrazuje, vyvolává vztek a nenávisť. Všichni víme, že tato jednoduchá politika je pohodlná, ale nenabízí žádná skutečná řešení.

Tento Parlament však usiluje o pravý opak. Chce budovat spíše než ničit. Nebojí se vydat složitější cestou. Je schopen nahlas vyjádřit svůj názor v zájmu nás všech. Je protiváhou autokracie. Hodlá zesílit potřebný boj za právní stát. Chápe, že všichni v Evropě si musíme být skutečně rovni. Tato rovnost neznamená, že se všichni máme snažit být stejní, ale že každý z nás bude mít stejnou možnost využít celý svůj potenciál. Potřebujeme rovnost příležitostí, která uznává rozdíly mezi námi a která naše rozdílné jazyky, kultury a příběhy, jež nás jako Evropany odlišují, považuje za přednost.

A právě tato přednost nám umožní zajistit, aby zákony, které zde přijímáme, byly přínosem pro lidi v každé vesnici, městě a na každém ostrově v naší Unii. Musíme zajistit, aby všechny naše politiky fungovaly, a aby fungovaly dobře pro mladé lidi, rodiny, zemědělce i pro průmysl.

Je naší společnou odpovědností, abychom našim dětem předali Evropu v lepším stavu, než v jakém jsme ji převzali. A toho můžeme dosáhnout tím, že vytvoříme nový rámec pro bezpečnost a obranu, který ochrání naše občany a zastaví rozpínavé diktátory v našem sousedství. Který porazí hybridní hrozby, jimž stále čelíme. Který ochrání Evropu. Který ubrání naši strategickou nezávislost. Který zachová mír. Protože hrozba, jíž čelíme, je skutečná.

Abychom našim dětem předali Evropu v lepším stavu, musíme se vážně zaměřit na její konkurenceschopnost. Musíme prohloubit jednotný trh, zajistit kvalitní pracovní místa, uzavřít celosvětové obchodní dohody, dokončit bankovní unii a unii kapitálových trhů a zavést realistické cíle pro náš průmysl. Tak přesvědčíme evropské podniky, aby zůstaly v Evropě, a budeme schopni investovat do našich mladých lidí, do výzkumu, vzdělání, kultury, do našich komunit a do zbytku světa. K tomu je však nutné zjednodušit pravidla a omezit zbytečnou byrokracii, kvůli které z Evropy odcházejí lidé a mizí pracovní místa. Naši občané si totiž nejvíce pamatují ty přínosy Evropské unie, které jim zjednodušily život.

Abychom našim dětem předali Evropu v lepším stavu, musíme nalézt skutečná řešení pro klimatickou krizi. Evropa může být na své dědictví pyšná. Jsem přesvědčená, že může dál zůstat na světové špičce a nalézt způsob, jak dosáhnout svých cílů, aniž by se někdo cítil opomenut, a tak, aby byl možný udržitelný rozvoj zároveň s ochranou životního prostředí a našeho dědictví. Můžeme dosáhnout obojího.

Abychom našim dětem předali Evropu v lepším stavu, je třeba posílit její sociální pilíř. Poskytnout lidem naději a důstojný život. Dosáhnout toho, že důchody a platy budou splňovat očekávání společnosti. Nemůžeme se posunout kupředu, pokud si naši mladí lidé nebudou schopni pronajmout – když už ne koupit – byt či dům, který by se stal jejich domovem. Evropě hrozí krize bydlení a my potřebujeme nástroje, které nám ji pomohou řešit – a to i na evropské úrovni.

Abychom našim dětem předali Evropu v lepším stavu, musíme konečně zavést patřičné právní předpisy v oblasti migrace a azylu, které by zahrnovaly nezbytnou správu hranic a politiku pro vracení migrantů do jejich zemí původu a – především – zohledňovaly lidský aspekt. Tím zajistíme, aby žádná matka již neviděla jediné východisko v tom, že své dítě posadí do vratké lodi a svěří jej do rukou zločineckých sítí převaděčů. Tím zaručíme, aby Evropa dostala svému hrdému historickému odkazu.

Abychom našim dětem předali Evropu v lepším stavu, musíme využít příležitosti, které nám nabízí digitální věk a umělá inteligence. Musíme si udržet náskok a být schopni využívat všechny přínosy digitálního věku a zmírňovat důsledky dezinformací. Máme na dosah ruky veškeré vědění světa, a přesto se lidé cítí osamělejší než kdykoliv v minulosti. To nám ukazuje, jak moc musí Evropa také být „společenstvím“.

Nepodaří se nám předat našim dětem Evropu v lepším stavu, pokud lidé všude v Evropě stále nebudou moci být, kým chtějí, a milovat, koho chtějí. Pokud neodstraníme všechny překážky, které lidem se zdravotním postižením v Unii brání v tom, aby měli v životě stejné příležitosti jako ostatní. Pokud nebudeme schopni bojovat proti diskriminaci nebo potlačit rostoucí antisemitismus a islamofobii. Pokud bude politický diskurz nadále příliš často veden nenávistí a násilím. Musíme vybudovat Evropu, kde se všichni budou cítit doma, kde dívky jako irská Coco naleznou ochranu před těmi, kdo je pronásledují.

Nepodaří se nám předat našim dětem Evropu v lepším stavu, pokud si příliš mnoho žen bude i nadále připadat, že do ní nepatří. Stále je příliš mnoho žen v Evropě zneužíváno, bito a vražděno. Příliš mnoho žen i nadále bojuje za svá práva. Příliš mnoho žen i nadále za stejnou práci dostává nižší plat než muži. Příliš mnoho žen se i nadále musí bát. Evropa tu musí být i pro ně.

Můžeme vybudovat Evropu, o které snily Simone Veil a Nicole Fontaine. Evropu, jakou by bývala chtěla zažít Marie Skłodowska-Curie. Evropu, kterou Giulia, Pelin, Ana Vanessa, Daphne a tolik dalších žen již nezažije. Vybudujeme ji pro ně, pro všechny ty, které se již nemohou ozvat, a pro všechny ty, které přicházejí po nich.

Jsem si jistá, že společně vybudujeme lepší Evropu, než jakou jsme převzali od našich předků. Jsem si jistá, že když se na nás svět podívá, uvidí Parlament, který brání práva, chrání novináře, váží si svobody a chápe svou úlohu majáku demokracie pro celý svět.

Před sedmdesáti lety řekl Alcide de Gasperi: „Touha po jednotě je v našich dějinách neustále přítomná. Hovořme, pišme, pokračujme, nikdy nepřestávejme – necht' je Evropa stále středobodem našich myšlenek.“ S jeho slovy souhlasím a musíme je mít na paměti po celé příští volební období.

Drazí přátelé, již jsme pochopili, že demokracii nemůžeme nikdy považovat za samozřejmost. Víme, že naše evropské hodnoty považují mnozí za hrozbu. Takto nás označují autokratičtí vládcí a my na to jsme i nadále hrdí.

Jednou z priorit našeho programu bude i nadále ruská válečná agrese proti svrchované Ukrajině. Po vypuknutí války jsem vaším jménem navštívila Kyjev. Pro Parlament byla tato návštěva novým impulzem a zajistila mu novou viditelnost a vliv. Parlament vždy poukazoval na to, že Ukrajina potřebuje naši podporu, a lidé se spoléhají na to, že tak budeme činit i do budoucna.

Budeme nuceni přijmout další kroky a musíme být připraveni udělat víc, než je nám pohodlné – musíme udělat to, co je nezbytné. Uděláme to proto, že Evropa musí podpořit svobodu a mír: skutečný mír, který jde ruku v ruce se spravedlností, důstojností a svobodou. Protože my v Evropě umíme překonávat zdánlivě nepřekonatelné rozdíly.

Touto filozofií se musíme řídit i při reakci na konflikt na Blízkém východě. I v chaosu způsobeném válkou musíme prosazovat hlas lidskosti, usilovat o ukončení tohoto mezigeneračního cyklu násilí, zasazovat se o řešení založené na dvou státech, udržitelný mír a o návrat zadržovaných rukojmích.

Tuto úlohu musíme hrát i v souvislosti se smutným padesátiletým výročím uměle rozděleného Kypru. Musíme se stát tou generací, která bude schopna nalézt řešení pod záštitou plánu OSN. Musíme konečně překonat tuto temnou stránku v dějinách Evropy a nalézt proveditelné řešení v souladu s rezolucemi Rady bezpečnosti a našimi evropskými hodnotami.

Právě obrana naší společné lidskosti znamená, že stojíme na straně žen, které čelí tak strašlivé hrozbě v Afghánistánu, dívek a studentek na ulicích v Íránu, Svjatlany Cichanouské, všech nespravedlivě vězněných a hnutí za svobodné a demokratické Bělorusko, statečných jezidských dívek, které stále bojují, Julie Navalné, která se nevzdává, stojíme na straně všech lidí po celém světě, kteří dál čelí útokům slzným plynem a hrdě nechávají vlát naši evropskou vlajku.

Takto je Evropa vnímána ostatními zeměmi. Takový Parlament vidí svět – a je to Parlament, kterému všichni hrdě sloužíme. Právě tato parlamentní diplomacie bude zásadně důležitá při obraně multilateralismu a přípravě na rozšíření naší Evropské unie. Na Ukrajině, v Moldavsku i v Gruzii k nám lidé vzhlížejí a na západním Balkáně již příliš dlouho čekají na pokrok – musíme být připraveni nabídnout jim pomocnou ruku Evropy na jejich vlastní cestě, ocenit dosažený pokrok a zároveň respektovat nezbytná kritéria. Musíme být připraveni čelit tomuto novému světu a nové realitě. A společně na to budeme připraveni.

Kolegyně a kolegové, je třeba znovu prokázat naši oddanost Evropě a – slovy velkého evropského světce z Krakova Karola Wojtyły – „nebát se“. Nebát se postavit autokratům. Nebát se dostat

našim slibům. Nebát se hájit Evropu. Nebát se dál budovat Unii, která bude fungovat pro všechny z nás.

V roce 2016 napsal Jonathan Sacks: „Politika naděje je na dosah. Abychom ji vybudovali, budeme však muset nalézt způsoby, jak posílit rodiny a komunity, vybudovat kulturu kolektivní odpovědnosti a trvat na ekonomii pro společné blaho. Toto již není otázka stranické politiky. Je to otázka samotné životaschopnosti svobody, za kterou Západ tak dlouho a tvrdě bojoval. Musíme přijít s přesvědčivým příběhem o naději, který osloví nás všechny, ne jen některé z nás, a musíme začít hned.“

Drazí přátelé, můžeme opět začít rozvíjet příběh naší skvělé Unie. Můžeme být inspirací pro nové generace Evropanů. Protože Evropa znamená naději. Evropa znamená věřit. Evropa jsme my všichni. A Evropa je i nadále odpovědí.

At' žije Evropa!